

DUYURU

DUYURU: 03.01.2020/5

TİCARİ İŞLERDE KANUNİ FAİZ VE TEMERRÜT FAİZİ ORANLARI

Türk Ticaret Kanunu (TTK)'nın 8. maddesinin 1. bendi kapsamında ticari işlerde faiz oranı serbestçe belirlenebilmektedir. Bununla birlikte, aynı Kanunun 9. maddesine göre, ticari işler açısından kanuni faiz, anapara ile temerrüt faizi hakkında ilgili mevzuat hükümleri uygulanmaktadır.

Ticari işlerde uygulanacak olan kanuni faiz ve temerrüt faizi ise "3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun"da düzenlenmiş bulunmaktadır. Buna göre, Borçlar Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu'na gereği faiz ödenmesi gereken hallerde, miktarı sözleşme ile tespit edilmemişse, faiz oranı **yıllık %9** olarak dikkate alınır. Sözü edilen faiz nispeti, kanuni faizi olarak adlandırılmaktadır.

Temerrüt faizi ise aynı Kanunun (3095 sayılı Kanunun) 2. maddesinde düzenlenmiştir. Anılan düzenlemeye göre, bir miktar paranın ödenmesinde temerrüde düşen borçlu, taraflarca temerrüt faizinin sözleşme ile belirlenmiş olduğu hallerde sözleşmede belirtilen oranda, belirlenmemiş olduğu hallerde ise yukarıda belirtilen kanuni faiz oranında temerrüt faizi ödemeye mecburdur.

Bununla birlikte, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB)'nin önceki yılın 31 Aralık günü kısa vadeli avanslar için uyguladığı faiz oranı, yukarıda belirtilen kanuni faiz oranından yüksek ise, arada sözleşme olmasa bile, ticari işlerde temerrüt faizi bu oran üzerinden istenebilir. Söz konusu avans faiz oranının, 30 Haziran günü itibarıyla önceki yılın 31 Aralık günü uygulanan avans faiz oranından 5 puan veya daha çok farklı olması halinde ise, yılın ikinci yarısında bu oranın dikkate alınması gerekir.

Bilindiği üzere, 21.12.2019 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan "*Reeskont İşlemlerinde Uygulanacak İskonto Faiz Oranlarının Tespitine İlişkin Tebliğ*" ile avans işlemlerinde uygulanacak faiz oranı yıllık %13,25 olarak belirlenmiştir. Buna göre, anılan tarih itibarıyla ticari işlere yönelik temerrüt faiz oranı **%13,25** olarak uygulanmaktadır. Söz konusu oran (akdi faiz oranı olan %9'un üzerinde olduğundan) 01.01.2020 tarihinden itibaren de uygulanmaya devam edilecektir.

Yukarıda belirtilen düzenlemeler Türk parası cinsinden işlemler için geçerli olup, yabancı para borçları açısından geçerlilik arz etmemektedir. Yabancı para borçları açısından geçerli olan düzenlemeye göre, sözleşmede daha yüksek akdi veya temerrüt faizi kararlaştırılmadığı hallerde, yabancı para borçlarının faizinde (akdi ve temerrüt faizlerinde) Devlet Bankalarının o yabancı para ile açılmış bir yıl vadeli mevduat hesabına ödediği en yüksek faiz oranı

uygulanacaktır. 3095 sayılı Kanuna göre, 01.01.2020 tarihinden itibaren TL cinsinden işlemlerde uygulanması gereken kanun faiz ve temerrüt faizi oranları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

KANUNİ FAİZ VE TEMERRÜT FAİZİ ORANLARI	YILLIK ORAN (%)
1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse	9
2. Temerrüt Faiz oranı	
2.1 Sözleşme ile tespit edilmemişse	9
2.2. Ticari işlerde	13,25

Diğer yandan, ticari işletmeler arasında **mal ve hizmet tedariki amacıyla yapılan işlemlerde geç ödemenin sonuçları** Türk Ticaret Kanunu'nun 1530. maddesinde düzenlenmiştir. Anılan işletmeler arasında yapılan işlemlerde sözü edilen maddenin göz önünde bulundurulması gerekir. İlgili maddenin 7. fıkrasına göre, *"Bu madde hükümleri uyarınca alacaklıya yapılan geç ödemelere ilişkin temerrüt faiz oranının sözleşmede öngörülmediği veya ilgili hükümlerin geçersiz olduğu hâllerde uygulanacak faiz oranını ve alacağın tahsili masrafları için talep edilebilecek asgari giderim tutarını Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası her yıl ocak ayında ilan eder. Faiz oranı, 4/12/1984 tarihli ve 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanunda öngörülen ticari işlere uygulanacak gecikme faizi oranından en az yüzde sekiz fazla olmalıdır."*

TCMB, yukarıda belirtilen düzenleme kapsamında 02.01.2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımladığı Tebliğ ile, mal ve hizmet tedarikinde alacaklıya yapılan geç ödemelere ilişkin temerrüt faiz oranının sözleşmede öngörülmediği veya ilgili hükümlerin geçersiz olduğu hallerde uygulanacak faiz oranını **yıllık yüzde 15,00** ve alacağın tahsili masrafları için talep edilebilecek olan asgari giderim tutarını **260 TL** olarak tespit etmiştir. Sözü edilen oran ve tutar 01.01.2020 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Saygılarımızla.

